

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Pismo do Dowództwa Okręgu Generalnego w Krakowie - opisy
napadów bandy rabunkowej na Śląsku w pobliżu granicy z Polską,
w kwietniu 1921 r.

Liczba stron oryginału

3

Liczba plików skanów

4

Liczba plików publikacji

4

Sygnatura/numer zespołu

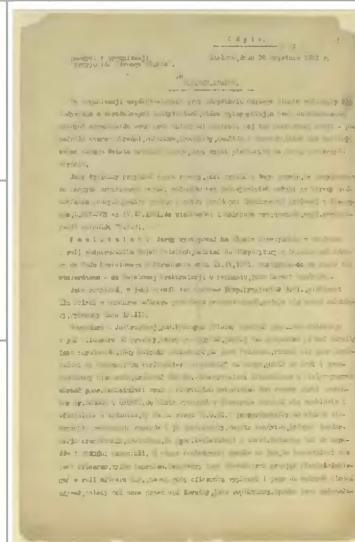
TR 037.019

Data wydania oryginału

1921

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

**NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY**

KULTURA+

Bandyci w organizacji
"przyjaciół Górnego Śląska".

Bielsko, dnia 30 kwietnia 1921 r.

Do
D.O.GEN.KRAKOW.

Do organizacji współdzielczych przy odzyskaniu Górnego Śląska wśliznęły się indywidua o zbrodniczych instynktach, które wykorzystując brak doświadczenia młodych organizatorów oraz brak należytej kontroli tej tak kosztownej akcji - popełnili szereg zbrodni, rabunków, kradzieży, gwałtów i oszustw, które nas poniżają wobec całego świata cywilizowanego, nogą wynik plebiscytu na naszą niekorzyść obrócić.

Jako typiczny przykład stanu rzeczy, jaki wynikł z tego powodu, że przyjmowano do naszych organizacji wojsk. członków bez jakiegokolwiek poręki ze strony osób zaufania godnych, podaje wyciąg z aktów Dowództwa Żandarmerji Krajowej w Cieszynie, L.267-269 ex 17.IV.1921. do wiadomości i dalszego urzędowania, wzgl. perlustracji członków "P.G.Sl."...

K o z i e t u l s k i Jerzy występował na Śląsku Cieszyńskim w mundurze i roli podporucznika Wojsk Polskich, należał do Ekspozytury w Dziećmierach. Oddany do Sądu Powiatowego w Strumieniu dnia 19.IV.1921. następnie - co na razie nie stwierdzono - do Wojskowej Prokuratorji w Poznaniu, jako herszt bandytów.-

Jako przykład, w jaki sposób ten członek Eksp. Przyjaciół G:Sl., plebiscyt dla Polski w mundurze oficera polskiego przygotowywał, podaje się napad rabunkowy, wykonany dnia 19.III.

Gospodarz z Jastrzębnej, pow.Pszczyna /Pless/ spotkał ppor.Kozietulskiego w pół kilometra od granicy, który go zapytał, jakiej ten gospodarz /Józef Modrzik/ jest narodowości? Gdy Modrzik oświadczył, że jest Polakiem, rzucił się ppor.Kozietulski ze słowami: "Du verfluchter Polenkönig" na niego, pobił do krwi i przeszukawszy kieszenie, zrabował 800 Mk.-Nauczycielowi Libawskiemu z Pielgrzymowic ukradł ppor.Kozietulski wraz z sierżantem Matusiakiem dwa rowery marki Brenna-bor Nr.668603 i 696672.Do Władz wyższych w Cieszynie zwrócił się osobiście i oficjalnie z żądaniem, by te na rzecz "P.G.Sl." przeprowadziły na Śląsku cieszyński rekwiizycje rowerów i je dostarczyły.Reszta bandytów, których żandarmerja aresztowała, oświadcza, że ppor.Kozietulski i sierż.Matusiak ich do napadów i zbrodni namawiali. W ciągu dochodzenia wyszło na jaw, że Kozietulski nie jest oficerem, tylko kapralem.Ten, który tego zbrodniarza przyjął /Kozietulskiego/ w roli oficera W.P., temuż gażę oficerską wypłacał i jego do ważnych zleceń używał, należy tak samo przed sąd doraźny, jako współwinny.Oprócz tego należało-

by przeprowadzić ścisłe i energiczne dochodzenia, jakim okolicznościom jest do przepisania, że w organizacji, która na zewnątrz dla oka strzegła interes Państwa polskiego, znajdowało się tylu bandytów? Czy do młodości, braku doświadczenia i należytej inteligencji, nie przyczyniła się bezbrzeżna lekkomyślność wraz z chęcią korzystania z dochodów, które przynosiły rabunki?

Te, tak zwane, "bojówki" przyczyniły się do złego wyniku plebiscytu na Górnym Śląsku, ponieważ zdyskredytowały nasz ład i porządek w podobny sposób, jak swego czasu przed plebiscytem na Śląsku cieszyńskim.-

Leon S k r z y p a k, syn Wincentego i Apolonji, ur. 22. III. 1890 w Warszawie, Józef J a m b o r z Brzezia, pow. Raciborze, syn Jana i Pauliny, Edward R a d e k syn Józefa i Józefiny, ur. w Bogucicach, pow. Katowic, starszy sierż. Motusiał, należeli do Ekspozytury w Dziedzicach "urzędowali" w Zebrzydowicach /Seibersdorf/ i Pruchnej na Śląsku cieszyńskim.-

Dnia 12 kwietnia w południe napadli na dom leśniczego Andrzeja Olbrycha w Pielgrzymowicach. Steroryzowawszy mieszkańców, starali się dwiema córkami tegoż zwałkować, poczem zrabowali 5.663 Mn. wszystką bieliznę w wartości 8000 Mn., 2 damskie zegarki, 1 zegarek męski, 1 srebrny łańcuszek damski, 3 srebrne bransoletki, 3 sr. broszki, 1 złote k. lęczyki, 1 srebrną sakiewkę, 5 książeczek oszczędności, wszystkie dokumenta familijne, 2 strzelby wyśliwskie /jedną nabył chorąży W.P. Kuczera/ i t.d. Gajowego Antoniego Przewoźnika, który podczas rabunków nadszedł, steroryzowali i odebrali mu papiery oraz gotówkę.

Dnia 11 kwietnia o godzinie 19 napadli na gospodę Jana Zagury w Pielgrzymowicach, powiat Pszczyna, steroryzowawszy mieszkańców i zagnawszy ich do jednej izby, zrabowali: 600 Mn. 1 zegarek, 500 papierosów, 2 fl. wina i 2 kg. słoniny. W tym samym domu zamieszkałemu kupcowi Baranowi zrabowali: 1000 Mn. 2000 Mp. 100 k. austr. 1 brązowy ubiór, 2 obrączki ślubne, 1 zegarek, 1 pugilares z różnymi fotografiami i 150 Mn.

Dnia 13 kwietnia wtargnęli do chałupnika Józefa Rykali w Pielgrzymowicach i zrabowali: 4270 Mn., 1 obrączkę ślubną, 1 lornetkę, 10 chusteczek i zwałkili 16 letnią córkę, do której potem musiano zawezwać lekarza. Funkcjonariuszowi czowemu Augustynowi Hoffmanowi zrabowali 3000 Mn., dalej Józefowi Biażonowi 1145 Mn. i Aug. Biażonowi 8000 Mn. poczem uciekli do Polski.-

Jak intratną bywa tego rodzaju "akcja plebiscytowa" dla jej akcjonarjuszów, mogą posłużyć następujące daty:

ppor. K o z i e t u l s k i, sierż. M a t u s i a k według zeznań aresztowanych bandytów mieli zrabować powyżej 1.000.000 Mn. i mnóstwo rzeczy.

Leon S k r z y p a k posiadał przy aresztowaniu: 1919 Mn., 10 K. austr. 10 K. cz. 2 zegarki, 2 pugilaresy, 2 złote pierścienie z monogramami i t.d. Oprócz tego 1 kiesz z wojakowskimi rzeczami.

37.19/2

-3-

Ludwik R a d e k 13.984 Mn., zegarek damski Nr.599973 i t.d.Dalej jeden kosz z cenną biżuterją,bielizną,ubr niami,chrzestny list,na imię Mikołaja Pazdema nika.

Józef J a m b o r: 1 walizka, 1 kosz z ubraniami i biżuterje.

Dotąd następujący poszkodowani /poszkodowane/ rozpoznali z tego kupu odebranego bandytom- część swej własności.-

Emma Olbrych,Marja Zagura,Zofja Baron,Johanna Pękala,Maks Hoffman,Maks Michalik.

Za zgodność:

